

Landbouw blijft overeind in Noord-Nederland

In Groningen, Friesland en Drenthe zal klimaatverandering zowel akkerbouwers als veehouders treffen, maar met aanpassen moeten ze zich in de toekomst wel kunnen handhaven. De teelt van zetmeelaardappelen in de Veenkoloniën en de melkveehouderij in het noordelijk veenweidegebied zullen de zwaarste klappen krijgen.

Binnen het onderzoeksprogramma Klimaat voor Ruimte loopt sinds 2007 een praktijkgericht project in Noord-Nederland. Hierin bekijken LTO Noord, Grontmij, Alterra en Plant Research International (PRI), beide onderdeel van Wageningen UR, samen de toekomst van de agrarische sector in het noorden, rekening houdend met klimaatverandering.

In het groeiseizoen nemen de risico's van vooral hitte, droogte, extreme regenval en ziekten en plagen voor de landbouw in Noord-Nederland toen; in korte tijd kunnen hier hele oogsten door verloren gaan. Toch zal de landbouw zich kunnen handhaven bij de veranderende markt- en klimaatomstandigheden, verwachten de onderzoekers. Dat komt door het gematigde klimaat, de bestaande kennis en marktinfrastructuur en waterhuishouding, en doordat de bedrijven er voldoende groot, innovatief en solvabel zijn.

De teelt van zetmeelaardappelen zal lijden onder droogtes.

Boeren kunnen hun bedrijfsvoering vaak goed aanpassen op de veranderde omstandigheden, met maatregelen als verbetering van de bodemstructuur, meer precisielandbouw, en door te kiezen voor rassen die minder hitte-, droogte- of natgevoelig zijn. Daarnaast zijn ze afhankelijk van aanvullende maatregelen en steun van de agrarische sector, de overige marktpartijen, waterschappen, provincies en gemeenten.

Pootaardappelen en melkvee blijven sterke pijlers, en ook tarweproductie blijft bestaan. Voor aardappelen zullen boeren vooral maat-

regelen moeten nemen om de impact van hittegolven te beperken. In plaats van eens per drie jaar wordt rond 2040 jaarlijks een hittegolf verwacht. 'Phytophthora lijkt aardappelboeren minder last te gaan bezorgen, maar voor Erwinia-bacteriën, die leiden tot de ziekten stengelnatrot en zwartbenigheid, lijken de omstandigheden juist gunstiger te worden', aldus Ben Schaap van PRI.

De productie van zetmeelaardappelen in de Veenkoloniën wordt problematisch door de toenemende kans op droogte en de groeiende afhankelijkheid van wateraanvoer. De melkveehouderij in het veenweidegebied staat er niet goed voor en zal verslechteren door verdere bodemdaling en daardoor grotere gevoeligheid voor natte perioden. De mogelijkheden voor vernieuwing van de landbouw in deze probleemgebieden zijn echter beperkt, aldus Schaap. 'Nieuwe bedrijfsconcepten of andere gewassen, zoals bijvoorbeeld zonnebloemen in de Veenkoloniën, bieden op dit moment nog onvoldoende marktkansen.'

Tot slot zien de onderzoekers water een discussiepunt worden. 'Boeren en waterbeheerders moeten daar samen uit zien te komen.'

Informatie:

www.klimaatlandbouw.wur.nl

Contact:

ben.schaap@wur.nl

0317 - 48 13 77